

opusdei.org

Att tala med barn – Kommunikation inom familjen

Stiftelsen Ateneum, i samarbete med Family Development Foundation, organiserade den 9 oktober ett seminarium för föräldrar där det huvudsakliga ämnet bestod i kommunikation. Helena D'Arcy, generalsekreterare för Respekt, en katolsk rörelse för livet, inledde dagen med en presentation av de två talarna: Ewa Waltré, barnpsykolog och mor till sju barn, och Edward Hadas, ekonom och filosof samt familjefar.

2004-10-15

I början av seminariet presenterade sig samtliga deltagare och fick samtidigt tillfälle att ta upp en fråga eller ett problemområde som de upplevde att de ville diskutera under dagen. De huvudsakliga frågorna rörde kulturkrockar, att tala med barn i svåra situationer, konfrontationen med ett samhälle som ofta är materialistiskt inriktat, konfrontation med våld och död i barnens närhet, att sätta gränser både på hemmaplan och i skolan, att handskas med mobbning i skolan, hur man kan visa barnen att vissa uppföranden inte är acceptabla o s v.

Eva Waltré inledde med den lugnande kommentaren att "föräldrar är också människor" och att alla människor gör fel, således även föräldrar. Huvudsaken är att

man inser sina misstag, har förmågan att be om förlåtelse och förklara varför man har handlat på fel sätt. Barn har olika behov i olika åldrar, och det är viktigt att tillgodose både kroppsliga och känslomässiga behov. En förälder måste ha förmågan att säga nej till omgivningens krav för att ägna tid åt det lilla barnet under de första månaderna. För förskolebarn är det viktigt att visa hur man gör saker, eftersom den verbala förståelsen inte är riktigt utvecklad ännu. Barn konfronteras ofta med det onda som sker i världen: våld, krig, katastrofer. Föräldrarna bör begränsa denna inströmning av världshändelser i hemmet genom att hindra att de ser grymma bilder på TV, både i nyhetsprogram och på film. Bilder kan ofta vara mer skadliga än ord. Eva tog upp tre punkter som hon anser är mest viktiga för att bevara och skydda ett barns hälsa: barnets känsla av en trygg bas, barnets

självkänsla samt barnets känsla av kompetens. Redan tidigt i utvecklingen kan man tillgodose dessa behov genom att ge barnen olika ansvarsområden att utföra i hemmet, uppmärksamma deras goda sidor och skapa en trygg familjeatmosfär med fasta rutiner.

Edward Hadas talade om tre nyckelbegrepp i kommunikationen med barn: att lyssna, att tala, att söka enhet. All kommunikation sker av kärlek. Om kärleken saknas är det inte sann kommunikation. Samtidigt måste man konstatera att kommunikationen är bruten, något som Edward betecknade som synd. När konflikter och kommunikationsproblem uppstår i familjen är det inte så att kärleken saknas utan endast att den är skadad. Strävan bör vara att återställa kärleken och enheten genom kommunikation, och för detta krävs att man som förälder är

ödmjuk och kan erkänna sina misstag, samt sätta sig in i vad barnet verkligen vill säga. Föräldrarna har ansvaret att ge kunskap till barnet, men också att forma barnet, något som är lättast de första tio åren. Man bör främja barns naturliga beundran för omvärlden. Att lyssna är den svåraste delen av kommunikationen och det gäller att även kunna tyda kroppsspråk eftersom barn har svårt att uttrycka känslor verbalt. Barnen lär sig mer av föräldrarnas föredöme än av ord. Det hjälper alltså inte att tala om hur man bör göra, om man inte samtidigt handlar på det sättet.

Föräldrarna bör förmedla sina kristna värderingar till barnen, även då dessa värderingar kolliderar med värderingar i samhället. Detta gäller framför allt i ett samhälle där de kristna värderingarna betraktas som bakåtsträvande eller konservativa. Ofta gäller det att sätta upp några få konkreta vanor eller sedvänjor som

präglar familjelivet, men att inte ställa alltför höga krav på tonåringar. Dialogen mellan föräldrar och barn går ut på att tala *med* varandra, inte bara *till* varandra. Förlåtelsen för begångna misstag står i centrum för dialogen. Kommunikation inom familjen ger enhet och byggs upp av tre huvudpelare: ödmjukhet, förlåtelse, kärlek.

Efter de bägge föredragen ägde en diskussionspanel rum. Det framkom många bra frågor och synpunkter på barnuppfostran eller "formation" som det engelska uttrycket lyder. Det framkom frågor angående kulturella skillnader, mot bakgrund av det svenska samhällets frigjorda syn på sexualitet. Edward förklarade att man som tonårsförälder bör sätta upp några få trösklar som inte får överskridas, sätta gränser och våga stå för dem, samt att ha en kärna av grundläggande värderingar (core of

values) som inte får brytas. Man bör uppmärksamma framsteg och inte betona enbart det negativa hos tonåringar.

Seminariet var mycket uppskattat av deltagarna och många hade chansen att ta upp konkreta personliga svårigheter och frågor. Vi tror att det i framtiden kan anordnas fler seminarier av samma slag med olika teman.

.....

pdf | Dokument automatiskt skapad
från <https://opusdei.org/sv-se/article/att-tala-med-barn-kommunikation-inom-familjen/> (2026-02-23)